

Drodzy Czytelnicy „Edukacji Wczesnoszkolnej”

Rok 2019 był wyjątkowy, jeśli chodzi o problematykę praw dziecka.

W roku tym, 20 listopada przypadła trzydziesta rocznica uchwalenia najważniejszego dokumentu stanowiącego o prawach najmłodszych – Konwencji o prawach dziecka. Chęć uhonorowania w szczególności sposobu tego wyjątkowego wydarzenia stała się przesłanką do zainicjowania publikacji poświęconej w całości prawom dzieci.

Do pracy nad materiałem, który oddajemy w Państwa ręce, zostali zaproszeni przedstawiciele różnych specjalności z obszaru pedagogiki, lub dyscyplin z pedagogiką współpracujących, jak psychologia, czy medycyna, bo prawa dziecka, ujęte w kategorii: cywilne, socjalne, kulturalne, polityczne, muszą być analizowane i rozpatrywane wszechstronnie. Chciałyśmy, jako redaktorki, usłyszeć głos i refleksję rozległą, naukową oraz osadzoną na gruncie praktycznym. Zaproszenie do pracy nad publikacją, którą oddajemy w ręce Czytelnika, przyjęli pedagodzy różnych środowisk, dzieląc się refleksją tak właśnie ujętą, w kontekście naukowym i praktycznym. Wszystkim nam, autorom, przyświecała myśl przewodnia, którą jest credo pedagogiczne fenomenalnego Henryka Goldszmita znanego pod pseudonimem Janusza Korczaka: „Nie ma dzieci – są ludzie”. Trudno o Mędrca, który bardziej pokłonił się Dzieciom, i o Postać mocniej zasłużoną w obszarze tego przedmiotu tematycznego. Elementy Jego lekcji szacunku i bezgranicznej miłości do Małego Człowieka, znanej na wszystkich kontynentach, a wciąż zbyt pobieżnie i ciągle za mało powszechnej w Polsce, znajdzie Czytelnik w każdym z przygotowanych na potrzeby tej publikacji tekście.

Kolejnym naszym fundamentalnym założeniem, była próba podjęcia wątków mniej znanych lub w przestrzeni tematu praw dziecka, nowych. W rezultacie, zrodziły się wnikliwe teksty dotyczące,

takich aspektów problemu, jak bardzo ważny wątek praw dziecka w kontekście procesu adopcyjnego, budowania nowych więzi, z poszanowaniem przeszłości dziecka poruszony w rozważaniach prof. **Andrzeja Ładyżyńskiego**. **Aleksandra Aszkiewicz** kieruje naszą uwagę na subtelny dylemat dotyczący prawa dziecka do intymności. Swoje przemyślenia kontynuuje w wymiarze praktycznym, przedstawiając propozycję scenariusza spotkania z rodzicami, dotyczącego rozmów z dziećmi o seksualności. Przedmiotem swojej wielowymiarowej refleksji, ks. **Kacper Radzki** uczynił wizję i koncepcję wychowania Jacka Woronieckiego, przedstawiając ją w kontekście praw, uprawnień, sprawiedliwości i wychowania do życia w społeczeństwie. Próbę uchwycenia równowagi, związku i zależności między dyscypliną i motywacją podejmuje **Ewa Wodzicka-Dondzillo**, której tekst wzbogacony jest konkretnymi implikacjami praktycznymi. Wątek uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, został ujęty w perspektywie poradnictwa zawodowego, w artykule **Hanny Łozińskiej**. Wątek dzieci ze SPE pojawia się także u **Agnieszki Jędrzejowskiej** w artykule o zagrożeniach poczucia własnej wartości dzieci. Prawa dziecka-pacjenta porusza lekarz **Agata Trafalska**, która zwraca szczególną uwagę Czytelnika na zupełnie nowy, współczesny, dyktowany przez media interaktywne ich wymiar. Tematykę nowoczesnych mediów porusza, z innej perspektywy, **Przemysław Kaca**, inicjując dyskurs związany z prawami dziecka w sieci i zagrożeniami ich łamania przez hejt. Codzienne obserwacje sytuacji wychowawczych, związanych z respektowaniem i realizacją praw dziecka, przeplecione myślą korczakowską, zebrała w swoisty kolaż **Aneta Ratajek**. W kontekście myśli pedagogicznej Janusza Korczaka prezentuje prawa dziecka w rodzinie **Martyna Chmielewska-Lelakowska**. Sytuację szkolną uczniów, między innymi, analizuje w tekście **Agnieszka Hanna Mroczek**. Zakres edukacji w aspekcie praw dziecka na poziomie wczesnoszkolnym rozpatruje **Katarzyna Żurawińska**.

Od redakcji

- I wreszcie – oddajemy głos samym dzieciom, analizując z perspektywy młodej czytelniczki **Honi Ratajek** literaturę dla nich przeznaczoną, dotyczącą praw dziecka.
- W swoistym natłoku współczesnych problemów społecznych nie zapominajmy o prawach dzieci, stanowiących kierunkowskaz pomagający konstruować odpowiedzi na wciąż nowe dylematy pedagogiczne. Mamy nadzieję, że lektura przygotowanego przez nas materiału skłoni Państwa do refleksji nad podjętymi w nim aspektami praw małych ludzi.

Z serdecznymi pozdrowieniami
i życzeniami wielu sukcesów pedagogicznych
Aneta Ratajek,
Aleksandra Aszkiełowicz